

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

543. Intra quod tempus à morte Episcopi consituendus Vicarius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Videndum, quid hac in parte possit aut non possit Episcopus, de quo vide p. 3. for. benef. sect. ult. ubi de suppressione & alteratione beneficiorum.

Questio 539. An Capitulum sede vacante possit beneficiatum privare suo beneficio?

R Esp. affirmativè. Dian. p. 8. tract. 4. resol. 28. Paril. de resignat. l. 7. q. 23. n. 22. Azor. p. 2. l. 3. q. 11.

citans Payin. p. 2. q. 6. n. 1. & 2. quia Capitulum succedit in jurisdictione episcopali quò ad inquirendum in criminosos, eosque puniendum; adeoque poterit eos ob crimen dignum hac panà privare beneficiis juxta dicta supra.

* *

CAPUT QUARTUM.

De constitutione & qualitatibus Vicarii Capitularis.

Questio 540. An Capitulum sede vacante teneatur constituere vicarium, per quem jurisdictionem ad se devolutam exercent?

R Esp. Neque olim tenebatur, neque modò, quantum est de jure communi, tenetur Capitulum constituere Vicarium, sed poterat jurisdictionem ad se per mortem Episcopi devolutam per seipsum exercere. Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 32. n. 28. Sbroz de off. vicar. l. 1. q. 16. n. 9. Ventrig. tom. 2. annot. 15. s. 2. n. 1. citans in super Ricciull. de personar. extra eccl. constitut. l. 1. c. 13. n. 16. in fine. Hodiedum verò post Tridentinum tenetur pro administratione, & jurisdictione illa ad se devoluta creare seu constituere Vicarium, vel existentem confirmare juxta expressam dispositionem Tridentini sess. 24. c. 16. Fagn. in c. his que de major. & obed. n. 67. Garc. p. 5. c. 7. n. 6. Sbroz. loc. cit. n. 8. Barbof. Ventrig. ll. cit. cum communi.

Questio 541. Num quoque alia capitula præter cathedralia archæntur à Tridentino, defuncto prælato suo, constituere Vicarium?

R Esp. Negativè. Fagn. loc. cit. n. 77. ubi: advertendum dispositionem Concilii in dicto c. 16. procedere in Capitulo Cathedralis & Metropolitanæ duntaxat, ut patet ex illius contextu, & declaravit S. Congreg. ejusdem Concilii interpretans nam proposito dubio, an decretum illud Concilii, quòd constituere debeat vicarium, locum etiam habeat in collegiata defuncto ejus prælato, qui ordinariam jurisdictionem, & jura episcopalia habebat, S. Congregatio censuit, non habere locum. Quamobrem in Capitulis titularum Cardinalium, & aliarum ecclesiarum collegiatarum tantquam omissis à concilio servanda dispositio juris communis &c. ita ille. Quam ejus doctrinam sequitur Carol. de Luca in observat. ad Ventrig. loc. cit. n. 6. atque exinde jam sequitur, quòd prælato talis ecclesiæ defuncto penes Capitulum maneat administratio (intellige, quòd ad exercitium) idem Carol. de Luca. loc. cit. citans pro hoc Card. de Luca de jurisdic. d. 54. n. 2. & 3.

* *

Questio 542. An in aliis quoque casibus extra casum mortis aut captivitatis Episcopi v. g. dum Episcopus ageret in remotis, & interea constitutus ab eo Vicarius mortuus esset, Capitulum possit, aut debeat constituere Vicarium Capitulare?

R Esp. certum esse ex dictis supra q. 3. hujus tractatus, jurisdictionem in hoc casu devolvi ad Capitulum, ne interea, quo Episcopus agens in remotis de hoc certioratur, aut ad sedem Apostolicam recurratur, clerus, & populus maneat acephalus & sine superiore, ut card. de Luca de jurisdic. d. 54. n. 7. quòd si autem interea administratio, & jurisdictio ad Capitulum devolvatur, nil vetat, illud eam exercere posse per Vicarium à se deputatum. Card. de Luca loc. cit. Pirh. ad tit. de off. vic. n. 77. contra Marchet. in pr. vicar. capit. p. 1. tit. 1. n. 32. & Beroum conf. 23. à n. 4. l. 1. qui tamen posterior loquitur solum in casu, in quo Episcopus absens reluctatur, & vult per seipsum administrare; cum de jure Episcopus non teneatur deputare Vicarium, uti patet hæc ex iis, quæ ex eodem Berouio habet Sbroz. de vicar. l. 1. q. 59. ubi: sive Episcopus negligens sit in eligendo vicario, sive absens, eo refragante Capitulum constituere nequit vicarium; Verum ut vides is non est casus præsentis questionis, Viderur tamen Capitulum in hoc casu non arctari, ad exercendam jurisdictionem per Vicarium à se electum; sed posse eam interea exercere per seipsum; cum Concilium ad hoc non arctet Capitulum, nisi in casu sedis vacantis, quòd non contingit nisi per mortem, aut translationem Episcopi ad aliam ecclesiam, aut etiam ad summum per captivitatem illius, utpote in quo casu censerit solet, ac si sedes vacaret, & adhiberi quoque solet terminus viduitatis, etsi per quandam improprietatem, seu improprium loquendi modum, ut Ridolphin. in pr. p. 3. c. 4. n. 19. & seq.

Questio 543. Intra quod tempus à morte Episcopi constituendus ille Vicarius?

R Esp. primò intra dies octo juxta eandem expressam Tridentini dispositionem. Laym. ad c. romana. de off. vicar. in 6. n. 16. Fagn. Garc. Barbof. Ventrig. ll. cit. cum communi. Currere verò incipit dictum tempus à die scientiæ mortis, vel translationis Episcopi ad aliam ecclesiam. Dian.

S 4

p. 8;

p. 3. *trac. 4. resol. 55. Barbof. loc. cit. n. 32. Ventrig. loc. cit. n. 3.* ubi etiam, quod hæc scientia debeat esse certa, & non sufficiat præsumpta. Hinc si translatio Episcopi facta sub consensu illius, mox, ut is innotuit capitulo, etiam ante captam possessionem novi Episcopatus Capitulum potest eligere Vicarium. eò ipso enim, ut decidit S. Congregatio 14. Decemb. 1624. amisit translatus jura primi Episcopatus, à cujus vinculo fuit absolutus. Tondut. 99. *benef. p. 2. c. 4. §. 6. n. 13. & 14.* si autem potuit ab illo momento innotescens sibi consensus eligere Vicarium, incipit illi currere ab eodem momento terminus ille octo dierum. De cetero præscindendo ab illo consensu, currit hic terminus à Die, quo innouit Capitulo, Episcopum fuisse per Papam in Consistorio absolutum à vinculo prioris ecclesiæ, etiam captâ necdum possessione. quin & literis necdum expeditis. Dian. *loc. cit. Barbof. n. 32. Ventrigl. n. 3.* citans eundem Barbof. *de canon. & dignit. c. u. l. n. 32. Quarant. in sum. Bullar. v. Capit. sed. vac. Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 26. n. 186.* ab eo enim tempore vacat prior Episcopatus, adeoque postquam hujusmodi absolutiois notitiam habuerit Episcopus translatus; etiam ex testimonio seu documento secretarii solum sacri collegii illico tenetur abstinere ab exercitio ordinariæ jurisdictionis, eaque transit in Capitulum, idque statim eâ uti potest, & debet, sedemque vacantem publicare, Barbof. Dian. *l. cit. ex Masfobr. in pr. habendi concurs. requisit. 1. dub. 9. secundum rom. editio-nem.*

2. Resp. secundò: Sicut tamen potest Capitulum terminum illum octo dierum restringere & abbreviare. Pax Jord. *l. 12. tit. 2. n. 6. Ventrigl. loc. cit. n. 2.* citans *ecclesia vestra. de electione & ibi Abb. notab. 1. Quarant. loc. cit. n. 2. contra Meroll. loc. cit. n. 260.* modò tamen non in fraudem absentium Capitularium abbreviet illum terminum. Pax Jord. *loc. cit.* ubi etiam, quod si pro parte absentium compareret aliquis, ac instaret expectari terminum juris, esset exaudiendus. Ita quoque non arctatur capitulum intra terminum illum nondum elapsum eligere vicarium; sed potest toto illo termino sibi ad id à Concilio concessio uti. Barbof. *loc. cit. n. 31. Ventrig. cit. n. 2.*

Quæstio 544. An, & ad quem fiat devolutio, Capitulo negligente intra dictum terminum constituere, aut constituente idoneum.

1. Resp. Fieri devolutionem ad Metropolitanam, & si Ecclesia ipsa (intellige vacans) fuerit Metropolitana, aut exempta, Capitulumque negligens (intellige in constituendo intra dictum tempus idoneo Vicario) tunc antiquior Episcopus ex suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Episcopus in exempta & eorum (de quo quoque in eodem cap. habitus fuerat sermo) & Vicarium idoneos possit constituere. hæc fere verba sunt Tridentini. *sess. 24. c. 16.* & juxta illa Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 55. & 56.*

2. Poterit nihilominus Capitulum, dum intra octo dies Vicarium non elegit, re adhuc integra, antequam Metropolitanus eum deputer, purgare moram, & eum eligere. Pax Jord. *cit. n. 6.* (qui tamen ibi dicit, utramque sententiam sibi videri probabilem) Garc. *p. 5. c. 7. n. 7.* & ex eo Ventrigl. *loc. cit. n. 4.* dicens hanc sententiam esse veriorum,

& verbis concilii conformiorem, utpote quod ista devolutione punit negligentiam capituli, quæ purgatâ morâ considerari non potest. & citat pro hac sententia Meroll. *tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 26. n. 235.* contra Suarez. *tom. 5. d. 28. f. 3. n. 3.* apud Garc. *loc. cit.* quem is dicit docere, Capitulum debito tempore, & modo per Concilium præscripto non eligens Vicarium, privati propterea vice facultate eum eligendi, seu ab eo munere suspendi. non tamen addit, quod etiam purgata morâ priveretur eâ facultate. quin etiam Pignat. *tom. 8. consult. 34. à n. 13.* fusè probat, pluribus S. Congregat. responsis, mentem Concilii fuisse, inducere dictam devolutionem ad Metropolitanam in casu non factæ electionis Vicarii intra terminum octo dierum, non tamen, si in tempore facta fuit, sed nulliter, v. g. de non doctore, existentibus doctoribus; pro quo etiam adducit hanc rationem, quod concilium devolutionem illam statuit potissimum & principaliter ob negligentiam ingerendo actò, quæ non debeat extendi ad casum, quo actus quidem gestus fuit, sed nulliter; cum minus sit peccare in qualitate quam in substantia: & quia regulariter conceditur aliquid fieri per secundum actum, quando per primum non valuit, nec fuit satisfactum menti disponentis ex allegatis per Gabriel. *tit. de ll. concl. 2. n. 28. & 3.* & Tiraquel. *in l. Boves. §. hoc sermone. limit. 1. & 6.*

3. De cetero certum est, quòd si Vicarius constitutus à Metropolitanò moriatur, aut ab officio removeatur, contumacia Capituli censeatur purgata, & illud possit intra dies octo ab amotione, aut morte istius Vicarii eligere alium. si cut prius dispositio enim illa Concilii intelligenda pro una solum vice Pax Jord. *cit. n. 6.*

Quæstio 545. Terminò illo octo dierum pendente, an & qualiter Capitulum administrat & exerceat jurisdictionem?

1. Resp. administratio jurisdictionis pro illo tempore non spectat ad primam dignitatem Barbof. *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 29.* testans sic expressè declarasse S. Congregat. Concil. 19. sept. 1620.

2. Neque spectat ad archidiaconum. Barbof. *loc. cit.* Pax Jord. *l. 12. tit. 2. n. 4.* citans Riccium, Quarant. & c. contra Vulpe *in pr. judic. for. eccles. c. 34. n. 19.* Navar. *in sum. Bullar. tit. capit. sed. vac. n. 16.* Sbroz. *de off. vicar. l. 1. q. 61.* apud Barbof. quamvis Sbroz. ibi plus non dicat quàm Archidiaconum sede vacante sustinere vices vicarii in iis, in quibus de jure communi est vicarius; & quòd in vacantia sedis Salernitanæ fuerint electi duo vicarii, nempe archidiaconus & unus ex Canonicis, licet postea gratiosè permillum Archidiacono illi exercere jurisdictionem, & eo impedito ab altero illo. quod non est contra nos, non enim negamus hic posse Archidiaconum à Capitulo eligi in Vicarium: sed illum de jure eo ipso, quòd sedes vacat, esse Vicarium Capituli, & loco illius exercere jurisdictionem, siquidem archidiaconus censetur Vicarius (intellige Episcopi) de jure in aliquibus tantam Episcopo vivente. Unde non bene infertur, totam jurisdictionem Episcopo defuncto vice capituli ad illum spectare. Pax Jord. *cit. n. 4.* Nihilominus Archidiacono non fecus, ac Archiepiscopo salva pro illo tempore vacantia manebunt jura sua propria illis incompetencia de jure communi tanquam

Vicarij